

Så känner du igen en falsk sedel

Sedlar blir alltmer sällsynta som betalningsmedel och många är ovana att hantera dem. Vet du hur du kollar att en sedel är äkta? Och vad du ska göra om du upptäcker en falsk?

text Staffan Julius

ÖVA

1 Är du ovan vid att hantera sedlar? Lär dig hur äkta sedlar ser ut och hur de känns att ta i. Lägg extra uppmärksamhet på femhundringen, den är förfalskarnas favorit. Framsidan avbildar operasångerskan Birgit Nilsson. Baksidan visar Öresundsbron och Skåne.

KÄNN

2 När du tar emot en sedel – känn på den. Känns papperskvaliteten som vanligt? Relief-trycket? Sedelns belopp ska kännas annorlunda jämfört med övriga pappret. Känn med tummen eller skrapa med nageln.

VICKA

3 Sedlar från 100 kronor och uppåt har ett säkerhetsband med tre "fönster". På femhundringen är det rött. I fönstren finns bilder som rör sig och växlar motiv mellan "KR" och en kungakrona när man vickar på sedeln. Kolla samtidigt den färgskiftande bilden till höger på sedeln. På femhundringen är det en G-klav och siffran 500.

SE IGENOM

4 Känn- och vicka-kontrollerna kan du antagligen göra så diskret att kunden knappt märker det. Är du osäker bör du granska fler säkerhetsdetaljer: Håll sedeln mot ljuset. Du ska kunna se sedelns vattenmärke, säkerhetstråd och ett mönster på fram- och baksidan som tillsammans bildar sedelns belopp (500).

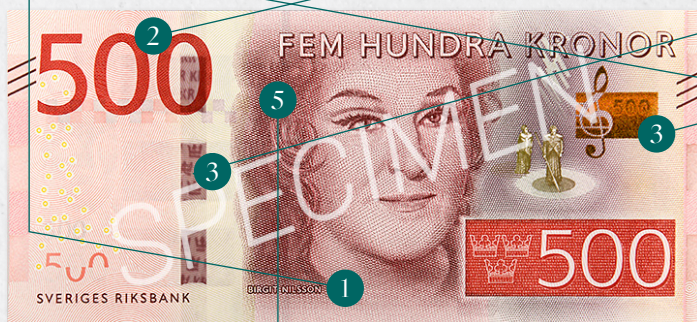

FOTO: RIKSBANKEN

ÖVERKURS

5 Har du en UV-lampa? Lys på sedeln så ser du bland annat hur bilden av tre kronor lyser upp i gult och blått. Har du ett väldigt bra förstöringsglas? Försök läsa mikrotexten i Birgit Nilssons hår – där står 30 roller som hon sjungit på operan: Agathe, Aida, Amelia...

RÅNKOLL

6 Är sedeln missfärgad, blekt eller bränd i kanten? Då kan den ha färgats vid ett värdetransportrån eller en bankomatsprängning. En sådan sedel är ogiltig och lika värdelös som en falsk sedel.

NEKA

7 Verkar sedeln vara falsk eller ogiltig? Ta inte emot den. Förklara lugnt varför. Fråga om kunden har en annan sedel eller kanske kan betala med kort. Försök inte beslagta sedeln eller ingripa mot innehavaren, det är alltför riskabelt.

ANMÄL

8 Berätta för din chef att du kommit i kontakt med en falsk sedel – oavsett om du har tagit emot den eller nekat köp. I båda fallen ska saken polisanmälas.

Källor: Riksbanken, Polisen
Svensk Handel, Handels